Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004901

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-08-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №41 від 29.10.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макаренко Олег Іванович
2. Oleg I. Makarenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5332-3095

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: економіка

Дата захисту: 30-09-2026

Спеціальність за освітою: фінанси

Місце роботи здобувача: Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 37404013

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16937

Повне найменування юридичної особи: Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 37404013

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 37404013

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.73.15.05

Тема дисертації:

1. Інституційні інструменти резилієнтного розвитку накопичувальної складової пенсійного забезпечення в Україні

2. Institutional Instruments for the Resilient Development of the Funded Pillar of the Pension System in Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об’єкт – процес формування і розвитку накопичувальної складової пенсійного забезпечення; мета – розробка теоретико-методичних положень та обґрунтування практичних рекомендацій щодо забезпечення резилієнтного розвитку накопичувальної складової пенсійного забезпечення в Україні в умовах соціодемографічних дисбалансів, макроекономічної та інституційної нестабільності; методи – бібліометричний і контент-аналіз, документальний, порівняльний та структурно-функціональний аналіз, аналіз і синтез, логічне узагальнення, абстрактно-логічний метод, класифікація, статистичні методи, системний підхід, сценарний аналіз, експертне опитування, графічний і табличний методи; новизна – вперше запропоновано концептуальну модель багатоядерної архітектури накопичувальної пенсійної системи, що поєднує автономні інституційні ядра, цифрову одиницю пенсійного активу та механізм

внутрішньої ліквідності; удосконалено актив-центровану модель персоніфікованого обліку пенсійних прав, підхід до інтеграції Finance 2.0 і технологій розподіленого реєстру, класифікацію системних ризиків та методичний підхід до управління поведінковими реакціями учасників; набули подальшого розвитку трактування резилієнтності накопичувальної складової, інструментарій оцінювання інституційного середовища, механізм внутрішньої ліквідності та інституційно-технологічна модель її модернізації; теоретичні і практичні результати – обґрунтовано критерії та індикатори резилієнтності, розроблено індекс інституційної інерції, коефіцієнт запасу ліквідної резилієнтності та інтегральний індекс резилієнтності, запропоновано поетапний запуск системи через корпоративний сегмент і механізм внутрішнього обігу одиниць пенсійного активу; результати дослідження впроваджено в економічну практику: у діяльність профільних асоціацій, установ інфраструктури фінансового ринку, недержавного пенсійного фонду та освітній процес.

2. Object – the process of formation and development of the funded pillar of pension provision; goal – to develop theoretical and methodological provisions and substantiate practical recommendations for the resilient development of the funded pension pillar in Ukraine under socio-demographic imbalances, macroeconomic and institutional instability; methods – bibliometric and content analysis, documentary, comparative and structural-functional analysis, analysis and synthesis, logical generalization, abstraction, classification, statistical methods, systems approach, scenario analysis, expert survey, graphical and tabular methods; novelty – a conceptual model of a multi-core architecture of the funded pension system has been proposed for the first time, combining autonomous institutional cores, a digital pension asset unit and an internal liquidity mechanism; the asset-centered model of personalized accounting of pension rights, the approach to integrating Finance 2.0 and distributed ledger technologies, the classification of systemic risks, and the methodological approach to managing participants' behavioral responses have been improved; the interpretation of resilience of the funded pension pillar, the tools for assessing the institutional environment, the internal liquidity mechanism, and the institutional and technological model of modernization have been further developed; theoretical and practical results – resilience criteria and indicators have been substantiated; an institutional inertia index, a liquidity resilience reserve ratio and an integrated resilience index have been developed; a phased launch through the occupational pension segment and a mechanism for internal circulation of pension asset units have been proposed; the research results have been implemented in economic practice: in the activities of professional associations, financial market infrastructure institutions, a non-state pension fund and the educational process.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U004849

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Piddubnyi, S., Korniievskyi, O., Varus, A., Makarenko, O., & Golubytskyi, S. (2025). Wartime Social Protection and Human Security. Revista de Cercetare si Interventie Sociala, 89, 61–81.
- Макаренко, О. І. (2023). Перспективи розвитку накопичувальної складової пенсійної системи України під впливом шоків збройної агресії. Український соціум, 3(86), 110–125.
- Макаренко, О. І., Шевкун, Т. В., & Шелудько, Н. М. (2024). Пенсійна система України в умовах соціоекономічних дисбалансів. Фінанси України, 12, 25–36.
- Макаренко, О. І. (2025). Токенізація пенсійних накопичень як інструмент резилієнтності накопичувальної складової пенсійної системи. Український соціум, 3(94), 86–98.

- Макаренко, О. І. (2025). Корпоративні пенсійні фонди в Україні: особливості становлення та перспективи розвитку. Український соціум, 4(95), 121–137.
- Макаренко, О. І. (2023). Запуск накопичувальної складової пенсійної системи як елемент повоєнного відновлення України. У Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в умовах інтеграції України в ЄС: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (с. 258–260). Київ: КНЕУ.
- Макаренко, О. (2023). Пенсійна система в Україні: реалії та виклики функціонування в умовах повоєнного відновлення. У Соціальні, економіко-правові та фінансові виклики в умовах глобальних трансформацій: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (с. 216–219). Тернопіль: ЗУНУ.
- Макаренко, О. (2023). Ризики та обмеження запровадження накопичувальної складової пенсійної системи в Україні в умовах воєнного стану. У Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (с. 137–139). Київ: КНУ імені Тараса Шевченка.
- Макаренко, О. (2023). Резилієнтність пенсійних систем як основа розвитку економіки людських ресурсів у глобальному вимірі. У Актуальні виклики інноваційного розвитку економіки людських ресурсів у глобальному вимірі: матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (с. 133–139). Одеса: ОНЕУ.
- Макаренко, О. (2023). Стійкість накопичувальної пенсійної системи як складова забезпечення монетарної безпеки країни. У Фіскальна та монетарна безпека національної економіки в умовах глобальних викликів і загроз: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (с. 393–397). Київ.
- Макаренко, О. (2023). Стійкість накопичувальної пенсійної системи як чинник стабілізації державних фінансів. У Фінансова система країни: тенденції та перспективи розвитку: матеріали X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (с. 187–193). Острог: Національний університет «Острозька академія».
- Макаренко, О. (2024). Вплив вікової структури населення України на співвідношення пенсійних видатків та ВВП. У Соціально-економічний стан в умовах воєнного часу: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Research Europe.
- Макаренко, О. (2024). Запуск накопичувальної складової пенсійної системи як елемент повоєнного відновлення України. У Сучасні гроші, банківські послуги та фінансові інновації в умовах інтеграції України в ЄС: матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (с. 111–114). Київ: КНЕУ.
- Макаренко, О. І. (2024). Стійкість накопичувальної пенсійної системи в контексті євроінтеграції України. У Відновлення України у повоєнні часи: виклики, стратегічні пріоритети, ресурсне забезпечення, потенціал майбутнього розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (с. 219–222). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса.
- Макаренко, О. (2024). Резилієнтність пенсійної системи як передумова повоєнної євроінтеграції та відбудови України. У Сучасні тренди і стратегічні імперативи розвитку HR-інжинірингу, економіки та бізнесу в умовах турбулентності й трансформації національної економіки: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (с. 80–83). Хмельницький: ХНУ.
- Шелудько, Н. М., Зубик, С. П., Макаренко, О. І., Шевкун, Т. В., & Шишков, С. Є. (2023). Система накопичувального пенсійного забезпечення в Україні: соціально-економічний вимір і захист пенсійних накопичень. Київ: Академперіодика. 122 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: обґрунтування інституційних засад резилієнтного розвитку накопичувального пенсійного забезпечення в україні

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112441

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шелудько Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Sheludko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6936-3158

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 37404013

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчук Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Savchuk

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8210-5919

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терещенко Ганна Миколаївна

2. Hanna M. Tereshchenko

Кваліфікація: к.е.н., с.н.с., 08.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9458-2843

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Інститут освітньої аналітики"

Код за ЄДРПОУ: 39817791

Місцезнаходження: вул. Володимира Винниченка, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сіденко Світлана Володимірівна

2. Svitlana V. Sidenko

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.05.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1405-4937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 37404013

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горемикіна Юлія Володимирівна

2. Yuliia V. Horemykina

Кваліфікація: к.е.н., с.д., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1580-7993

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут демографії та досліджень якості життя імені Михайла Птухи Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 37404013

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Черенько Людмила Миколаївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Черенько Людмила Миколаївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Полякова Світлана Володимирівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна